

Pozměňovací návrh poslance Jana Čechlovského

Pozměňovací návrh k vládnímu návrhu na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony

sněmovní tisk č. 573/0

Za část patnáctou vložit novou část šestnáctou, která zní:

ČÁST ŠESTNÁCTÁ

Změna zákona o ochraně zemědělského půdního fondu

Čl. XX

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 98/1999 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 222/2006 Sb., zákona č. 167/2008 Sb., zákona č. 9/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 402/2010 Sb. a zákona č. 375/2011 Sb. se mění takto:

1. V § 11 odst. 3 se za písmeno c) vkládají nová písmena d) až e), která včetně poznámek pod čarou č. 28 a 29 znějí:

„d) stavby dopravní infrastruktury²⁸⁾ a stavby s nimi související,

e) stavby přenosové soustavy a distribuční soustavy v elektroenergetice, přepravní soustavy a distribuční soustavy v plynárenství a soustavy zásobování tepelnou energií²⁹⁾, nebo“

²⁸⁾ § 2 odst. 1 písm. k) bod 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

²⁹⁾ § 2 odst. 2 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)“.

Dosavadní písmeno d) se označuje jako písmeno f).

2. V příloze části B skupině faktorů B v charakteristice faktorů životního prostředí negativně ovlivněného odnětím půdy ze zemědělského půdního fondu „Chráněné oblasti přirozené akumulace podzemních a povrchových vod a ochranná pásma vodních zdrojů II. stupně“

se slovo „a“ nahrazuje čárkou a v ekologické váze vlivu se číslice „10“ nahrazuje číslicí „5“.

3. V příloze části B skupina faktorů C v charakteristice faktorů životního prostředí negativně ovlivněného odnětím půdy ze zemědělského půdního fondu se slova „Území mimo plochy určené platnou územně plánovací dokumentací k zástavbě nebo pro jiné urbanistické funkce“ nahrazují slovy „Území mimo plochy určené územním plánem nebo regulačním plánem k zástavbě nebo pro jiné urbanistické funkce“ a v ekologické váze vlivu se číslice „5“ nahrazuje číslicí „3“.
4. V příloze části D bodu 2 se slova „jednotlivé odpovídající ekologické váhy sečte“ nahrazují slovy „uplatní se nejvyšší určená ekologická váha ovlivnění. Je-li půda odnímána pro účely výroby a skladování nebo smíšené výrobní na pozemcích, které tvoří souvislou plochu navazující na zastavěné území využívané pro tyto účely, anebo se nacházejí v průmyslových zónách schválených vládou, a tyto pozemky jsou k takovému účelu určeny územním nebo regulačním plánem, ekologická váha vlivu skupiny faktorů B „Chráněné oblasti přirozené akumulace podzemních a povrchových vod, ochranná pásma vodních zdrojů II. stupně“ v části B se nepoužije.“
5. V příloze části D bodu 3 se slova „nebo součtem těchto vah (bod 2.)“ zrušují.

Čl. XXI

Přechodná ustanovení

Řízení zahájená a pravomocně neskončená do dne nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

Dosavadní část šestnáctou, čl. XX označit jako část sedmnáctou, čl. XXII, která zní:

ČÁST SEDMNÁCTÁ

ÚČINNOST

Čl. XXII

1. Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2013, s výjimkou ustanovení části šestnácté čl. XX a XXI, které nabývají účinnosti patnáctým dnem ode dne jeho vyhlášení.

Odůvodnění:

A. Obecně

Předložený návrh řeší konkrétní problém se zvýšenými finančními náklady spojenými s výstavbou veřejně prospěšné infrastruktury a dále s rozšiřováním aktivit podnikatelských subjektů v České republice.

Současná výše odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu byla nastavena zákonem č. 402/2010 Sb., který do té doby platné částky odvodů podstatně zvýšil (podle typu půd na 2 až 9 násobek). Tento zákon byl reakcí na překotnou výstavbu fotovoltaických elektráren a jejich umísťování na zemědělské půdě. Problém rozvoje fotovoltaiky byl mezitím však vyřešen jinými nástroji a zvýšení odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu se v převážné části budování fotovoltaických elektráren nedotklo. Namísto toho podstatně zasáhlo zcela jiné a legitimní podnikatelské i nepodnikatelské aktivity.

Výše odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu tak v současné době postrádá opodstatnění a naopak vyvolává řadu konkrétních negativních důsledků. Především významně omezuje investiční výstavbu, výstavbu potřebné veřejně prospěšné infrastruktury, vytváření nových pracovních míst a regionální rozvoj. Současná úprava je ale nefunkční i z hlediska veřejných rozpočtů (rozpočtů obcí i státního rozpočtu), do nichž příjmy z odvodů směřují. Při současné excesivní výši odvodů je totiž celkový výnos z nich nižší, než by byl, pokud by odvody byly nastaveny v přiměřené výši.

Na tom, že stávající výše odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu je excesivní a má významné celospolečensky negativní dopady, existuje široká shoda. Tuto problematiku má řešit komplexní novela zákona o ochraně zemědělského půdního fondu připravovaná Ministerstvem životního prostředí. Legislativní proces však v tomto směru pokračuje velmi pomalu a intenzita řešení tohoto problému tak výrazně neodpovídá naléhavosti problému.

Předložený návrh je omezen jen na změny v nezbytně nutném rozsahu a odstraňuje, resp. zmírňuje negativní dopady zákona č. 402/2010 Sb. pouze v případech, kde jsou nejvýrazněji pocítovány a kde stávající výše odvodu za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu nemá věcné opodstatnění. Ostatní úpravy návrh ponechává na komplexní novele zákona připravené Ministerstvem životního prostředí. Případy, kde jsou nepřiměřenou mírou ochrany zemědělského půdního fondu dotčeny jiné celospolečenské zájmy a které návrh usiluje řešit, se týkají:

- staveb pro dopravu,
- staveb pro elektroenergetiku, plynárenství a teplárenství,

- staveb v průmyslových zónách.

B. Jednotlivá opatření

Návrh novely zahrnuje výstavbu infrastruktury mezi případy, pro které nejsou předepisovány odvody za trvale odnímanou půdu.

Stavby pro dopravu

Pokud jde o stavby dopravní infrastruktury, jedná se v řadě případů o investiční akce, kde investory jsou obce (např. cyklostezky apod.). Negativní dopad je umocněn i změnou poměru, kterým je výnos z odvodů rozdělen jeho příjemcům. V neposlední řadě náklady za odnětí ze zemědělského půdního fondu nejsou v dotačních titulech uznatelným výdajem, a tudíž přímo zatěžují veřejné rozpočty.

Navrhovaná změna má dále zabránit neúčelnému, nadbytečnému a administrativně zatěžujícímu „přehazování“ finančních prostředků mezi veřejnými finančními zdroji, např. mezi SFDI, státním rozpočtem (kapitola MD) a rozpočty krajů a obcí, z nichž jsou např. stavby dopravní infrastruktury (nebo např. i cyklostezky) financovány, na straně jedné, a mezi státním rozpočtem, rozpočtem SFŽP a rozpočty obcí, do nichž plynou části z vybraných odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, na straně druhé.

Stavby pro elektroenergetiku, plynárenství a teplárenství

Návrh dále řeší další výstavbu a rozvoj přenosové soustavy a distribuční soustavy v oblasti elektroenergetiky, přepravní soustavy a distribuční soustavy v plynárenství a soustavy zásobování tepelnou energií, což je základní podmínkou pro jejich spolehlivý a bezpečný provoz a zajišťování dostatečné energie v příslušné kvalitě všem odběratelům v České republice. Výstavba a rozvoj zmíněných soustav je také podmínkou pro vznikající společnou evropskou propojenou soustavu a jedna z podmínek dalšího rozvoje obnovitelných zdrojů energie vyplývající přímo ze směrnice EP a Rady č. 2009/28/ES, o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES.

Průmyslové zóny

Návrh dále řeší případy faktické nemožnosti rozšiřování výrobních kapacit, zvláště v průmyslových zónách. V některých lokalitách jsou odvody v důsledku kombinace faktorů určujících jejich výši tak vysoké, že investiční výstavbu a rozvoj nových podnikatelských aktivit zcela znemožňují, neboť investice nemohou být při daném odvodovém zatížení rentabilní. Tento problém se týká především obsazování vybraných strategických průmyslových zón, kde zvýšená cena za odvod za odnětí půdy negativně ovlivňuje příchod nových investic do těchto zón, jednak rozšiřování stávajících průmyslových zón (ploch zastavěných stavbami pro průmysl a skladování).

V případě průmyslových zón, které byly vybudovány s podporou státních prostředků s cílem vytvoření nových pracovních příležitostí, je cílem změny zákona o ochraně zemědělského půdního fondu také ochrana investic státu, které by v případě nečinnosti byly zmařeny.

V těchto případech však návrh novely nepočítá s úplným upuštěním od odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, ale pouze snižuje výši odvodů, a to podle okolností až

na úroveň před účinností zákona č. 402/2010 Sb. Návrh doplňuje pravidlo, že koeficient za chráněné oblasti přirozené akumulace podzemních a povrchových vod a ochranná pásma vodních zdrojů II. stupně se neuplatní při splnění 3 podmínek:

- půda je odnímána pro účely výroby a skladování,
- jedná se o pozemky, které tvoří souvislou plochu navazující na již zastavěné území využívané pro tytéž účely anebo se nacházejí v průmyslových zónách schválených vládou, a
- tyto pozemky jsou k takovému účelu určeny platným územním nebo regulačním plánem.

Vyloučení koeficientu za chráněné oblasti přirozené akumulace podzemních a povrchových vod a ochranná pásma vodních zdrojů II. stupně či koeficientu třídy ochrany je odůvodněno zejména těmito hledisky:

- oblasti přirozené akumulace podzemních a povrchových vod představují významný faktor zvyšující odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu a postihují nejvyšší počet subjektů, neboť představují téměř ¼ rozlohy území ČR,
- při splnění výše uvedených podmínek není opodstatněné očekávat faktické významné negativní ovlivnění životního prostředí další výstavbou, neboť jde o plochy bezprostředně sousedící se zastavěným územím již využívaným pro výrobní účely, případně plochy v průmyslových zónách určené k novým investicím,
- respektování hledisek ochrany životního prostředí je v těchto případech zajištěno tím, že využití pozemků pro dané účely musí být v souladu s platným územním nebo regulačním plánem, případně jde o pozemky nacházející se v již zřízených průmyslových zónách,
- snížení odvodů motivuje k tomu, aby pro zástavbu byly využívány přednostně plochy přiléhající k již existujícím průmyslovým zónám, případně nacházející se v průmyslových zónách a nebyly zabírány parcely obklopené zemědělsky využívanými plochami,
- v případě průmyslových zón, je také smyslem navrhované změny ochrana investic státu a samospráv, které současnými vysokými odvody za odnětí půdy odrazují příchod investorů do již připravených průmyslových zón.

Předložený návrh dále zahrnuje především úpravy koeficientů, které určují výši odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu. Navrhuje se snížení těchto koeficientů v souladu s návrhem novely zákona o ochraně zemědělského půdního fondu připraveným Ministerstvem životního prostředí a podporovaným Ministerstvem průmyslu a obchodu.

Předkládaný pozměňovací návrh omezuje platnost snížení odvodů za trvale odnímanou půdu pro účely průmyslových zón a ploch bezprostředně souvisejících se zastavěným územím již využívaným pro výrobní účely, neboť toto opatření je směřováno zejména k vyřešení v minulosti vytvořených průmyslových zón, kde hrozí zmaření investic státu.

Z důvodu naléhavosti problému je potřeba zajistit co nejvčasnější nabytí účinnosti zákona. Proto se navrhuje, aby novela zákona o ochraně zemědělského půdního fondu nabyla účinnosti patnáctým dnem ode dne vyhlášení.